

número 3
any 19
setembre 2013

HUMANA

Fundación Pueblo para Pueblo

Afrontant junts el desafiament del canvi climàtic

HUMANA
PEOPLE TO PEOPLE DAY
OUR CLIMATE
OUR CHALLENGE 2013

humana.cat

Editorial

El canvi climàtic és un problema mundial. Mentre que les societats i els ciutadans de l'Hemisferi Nord són, en principi, els menys afectats per les conseqüències d'aquest fenomen, també en són els principals contribuents al seu imparable avanç.

El canvi climàtic és una gran amenaça per al present i el futur del nostre planeta. Per això, la nostra inacció i les nostres frustracions davant del fet de no poder frenar les seves conseqüències ha de revertir, transformant-se en un canvi positiu d'actitud, creient fermament que unint esforços tots podem contribuir a afrontar aquest problema, adaptar-nos als canvis i frenar les seves conseqüències.

Elisabeth Molnar
Directora General

Causes i efectes del canvi climàtic

L'acumulació dels **gasos d'efecte hivernacle** actua com un mantell invisible que atrapa l'energia de l'atmosfera causant un **augment** de la **temperatura mitjana** de la superfície de la Terra, xifrada en 0,8 °C durant el darrer segle, si bé durant els últims 30 anys és quan el fenomen s'ha aguditzat (+ 0,6 °C). Això provoca diferents canvis al clima, alguns d'ells fàcilment visibles a qualsevol punt del planeta:

- ***Modificació** de les **precipitacions**, això provoca sequeres i pluges torrencials que causen inundacions.
- ***Onades** de **calor** més freqüents i severes.
- *Reducció dels casquets polars amb el consegüent **augment** del **nivell del mar**.
- ***Canvis** als **cicles** habituals de diverses **espècies vegetals** provocant, per exemple, una floració anticipada.

FOTO DE PORTADA: Diversos participants del club de Ntessa, a la localitat de Quissanga, a Moçambic, mostren la terra que estan preparant en un dels seus camps model per a la campanya hortícola en l'època seca. Aprofitaran per al reg tota l'aigua embassada durant l'estació de pluges després de la construcció d'un dic en un torrent proper.

Humana Day 2013, un desafiament global

A les properes dècades es preveu que el **canvi climàtic** **afectarà a milions** de **persones** a tot el món. Cap país o regió es veurà fora de perill de les seves conseqüències, si bé el grau de vulnerabilitat serà molt variable: els **països menys desenvolupats** i els **petits estats insulars** en **desenvolupament** en seran els més perjudicats.

Tant a Humana Fundación Pueblo para Pueblo com a la resta d'organitzacions que formen part de la Federació Humana People to People, som conscients que **entre tots** podem donar suport d'una manera efectiva a les comunitats rurals per **afrontar aquest desafiament global**.

A això se suma el nostre esforç al **Nord** centrat en el **reciclatge tèxtil** i la sensibilització i **difusió** de **bones pràctiques**, aprofitant el contacte directe i constant amb col·laboradors, donants de tèxtil, clients de botigues i societat en general, per tal de revertir aquesta possible inacció i frustració, deixant clar que la tasca que es pot dur a terme és molt àmplia i que és possible **millorar** la **vida** de **milers** de **persones**.

Farmers' Club: la resposta davant del nou escenari

Tot i que l'objectiu inicial del programa Farmers' Clubs no era afrontar les variacions del clima als nivells actuals, aquest programa impulsat per la Federació Humana People to People s'ha consolidat involucrant a milers de petits agricultors en la **mitigació** i **adaptació** dels **efectes** del **canvi climàtic**, millorant el **benestar** de les **comunitats implicades**.

Només al 2012, Humana va treballar al costat de 70.000 agricultors per fer front al desafiament del canvi climàtic.

Només al **2012**, Humana va treballar al costat d'uns **70.000** petits **agricultors d'Angola, Guinea Bissau, Malawi, Moçambic, República Democràtica del Congo, Sud-àfrica, Zàmbia, Zimbàbue** i la **Xina**.

Energia renovable per a una vida millor a Guinea Bissau

Jacinto, de 39 anys, és propietari d'un tros de terra que ha cultivat durant els últims cinc anys per a guanyar-se la vida. Jacinto viu a **Oio, Guinea Bissau**, la **regió més pobre** del país, on el 69% dels caps de família són analfabets i el 60 % dels nens no van a l'escola. La seva família està formada per 14 persones i la major part dels nens treballa al camp.

per a camps de conreu, i **51 sistemes solars d'il·luminació per a institucions socials** (escoles, mesquites, centres mèdics...). Els panells solars varien en funció de l'ús de cada edifici: per exemple, les escoles compten només amb un panell de cinc bombetes, suficients per il·luminar una habitació, mentre que les instal·lacions de subministrament d'aigua requereixen una important

Si Jacinto existís de veritat seria el prototip dels 350 agricultors que van decidir unir-se al **Farmers' Club d'Oio** el 2010, un projecte impulsat per l'**ADPP Guinea Bissau**, l'organització germana d'Humana en aquest país, i finançat inicialment amb fons públics de l'**Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament** (AECID) i la **Comissió Europea**. El seu objectiu és aprofitar l'enorme potencial agrícola de la regió per sortir de la pobresa. El 60 % dels guineans viu amb menys de dos dòlars al dia, cosa que situa al país al lloc 176 de 187 a l'Informe **Sobre Desenvolupament Humà de l'ONU** (2012). Tot i que el sector agrícola empra al 85% de la mà d'obra del país, les àrees rurals continuen sent les més oblidades: el 94,3 % de la població no té accés a l'electricitat. Els Farmers' Club -formats per entre 30 i 50 persones cadascun- ajuden als agricultors participants a enfortir la seva capacitat d'agrupació, desenvolupament i negociació, a aconseguir un millor accés al mercat i a compartir despeses per a reduir-ne els costos. A més, hi cal sumar la introducció d'iniciatives energètiques sostenibles que han millorat notablement la qualitat de vida de la població.

Sistemes d'energia solar

El Farmers' Club d'Oio, que funcionarà fins a finals d'octubre de 2015, inclou la instal·lació de **24 sistemes de bombament d'aigua mitjançant energia solar**, tant tancs d'aigua com a elements de reg

inversió en sistemes fotovoltaics amb almenys cinc panells. Marta Mansilla, tècnica del projecte, explica que "aquesta iniciativa ha suposat un gran avanç per a la comunitat. Per exemple, ara és possible atendre casos d'urgència gràcies al sistema solar establert al centre de salut. Encara els falta molt material, però almenys tenen llum elèctrica en comptes d'haver d'usar espelmes. El cap de la unitat em va transmetre la seva felicitat".

Centre de producció amb biofuel

El projecte també inclou la instal·lació de

15 centres de producció comunitària

amb biofuel que, a més de generar energia, promouran la creació de petites empreses entre els agricultors rurals. Marta assenyalava que "el centre està dissenyat perquè els agricultors processin els seus productes, organitzin la venda d'aquests processos i hi generin ingressos. Però també perquè comencin petits negocis que els permetin augmentar els seus ingressos, crear ocupació i desenvolupar el sistema de producció agrícola". El resultat és que no només la família dels agricultors associats s'està beneficiant del club sinó també la resta de la comunitat, ja que es tradueix en una millora de les condicions de vida. "El treball comú ha creat importants connexions i relacions entre els membres dels clubs i les institucions locals, regionals i nacionals", conclou Marta.

Els túnels solars, una arma contra la pobresa

L'**agricultura** és el sector més important per a l'economia de **Moçambic**: el 70% de la població viu en àrees rurals i el 75% en depèn. Segons la **FAO**, "el país té el potencial no només per ser autosuficient sinó també per exportar". Els **petits agricultors** són responsables del 95% de la producció agrícola. No obstant això, la gran majoria sobreviu a base de fruites i verdures, que han de consumir o vendre després de la collita. Això vol dir que molts aliments es fan malbé i que a l'estació seca la població pateix fam. Una solució simple però efectiva i respectuosa amb el medi són els túnels solars, estructures de bambú i plàstic amb terra de ciment que permeten **assecar els productes** en hores i **emmagatzemar-los per l'estació seca** o fins que pugin els **preus del mercat**.

Gràcies al finançament de **Visions Initiative** i el suport d'Humana, 6 districtes de **Cabo**

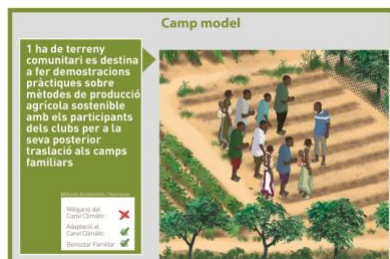
Delgado compten amb 6 assecadors solars.

Construïts pels agricultors que reben formació

prèvia (majoritàriament, dones), funcionen com a **cooperatives** on els membres paguen una quota mensual molt reduïda. Josefina ha format part del projecte i s'hi mostra entusiasmada: "Recol·lectem al maig les fruites i verdures; tot seguit les posem als túnels solars per a poder-les consumir des de juliol fins a desembre. També les venem al mercat". Els túnels disposen d'espai perquè 50 famílies hi puguin assecar els seus productes, fet que ha millorat considerablement la seva dieta i augmentat els seus ingressos.

Farmers' Club: al costat dels petits agricultors en l'adaptació i mitigació dels efectes del canvi climàtic

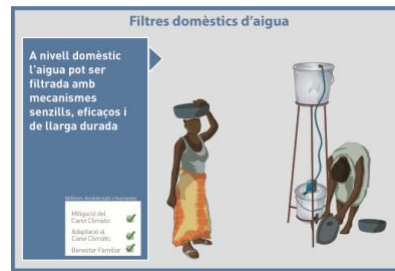

***Humana treballa braç a braç amb els petits agricultors promovent la seva formació en tècniques agrícoles sostenibles, agroforestals i de conservació. Això els permet obtenir millors i majors collites i més resistentes a les condicions meteorològiques adverses provocades pel canvi climàtic.**

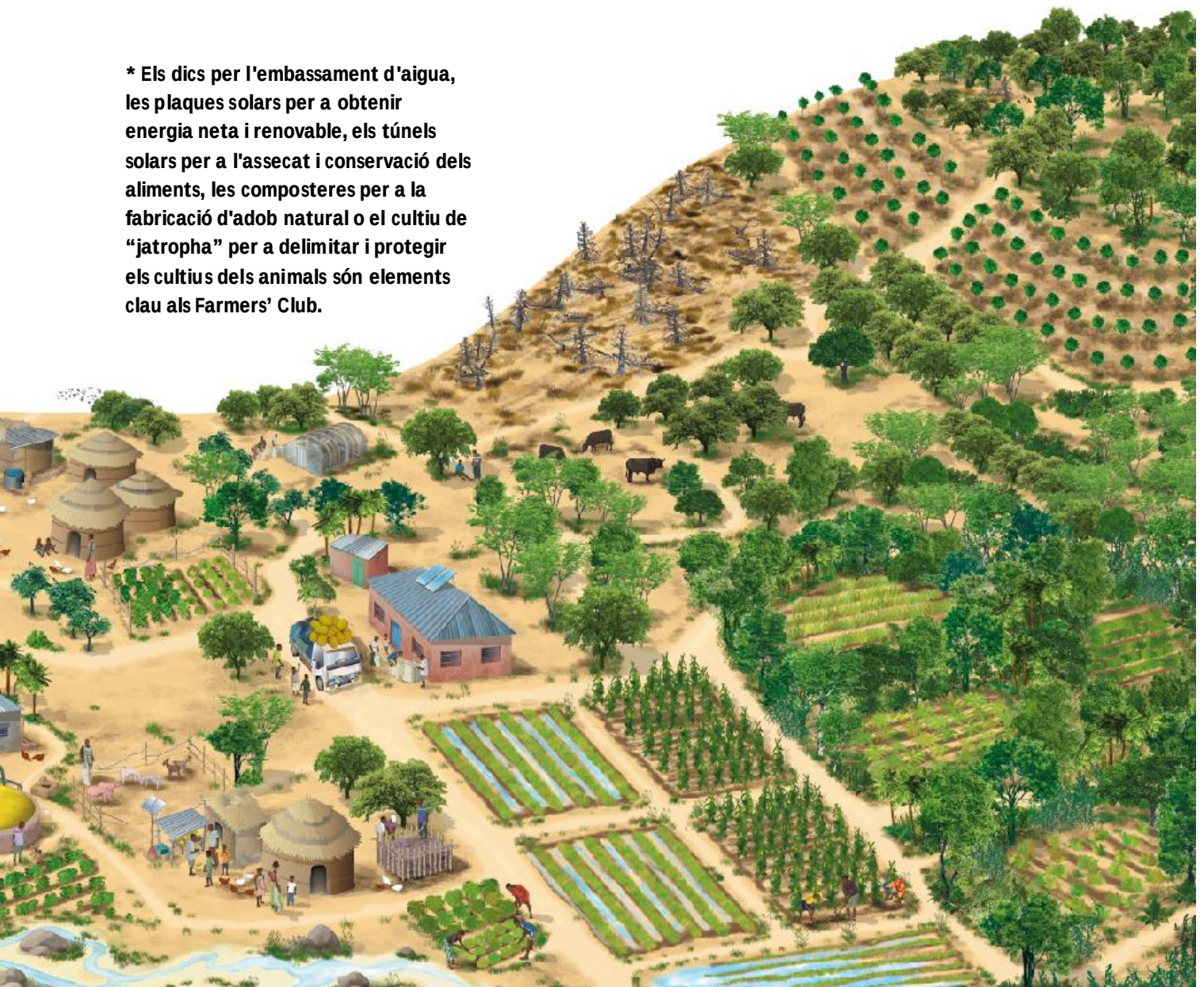
***Per a això es treballa en l'ús de tecnologies de baix cost, la selecció de llavors, l'ús d'adobs naturals, l'alternança de cultius o la incorporació de noves espècies per comptar amb una major varietat de productes vegetals.**

***Els Farmers' Clubs incorporen també la cria de petit bestiar (cabres, porcs, pollastres), que representen una aportació alimentari extra essencial (ous, carn, llet). Els excedents es comercialitzen al mercat local per a obtenir-ne ingressos per a la comunitat.**

Humana treballa amb 70.000 petits agricultors d'Angola, Congo, Guin

*** Els dics per l'embassament d'aigua, les plaques solars per a obtenir energia neta i renovable, els túnels solars per a l'assecat i conservació dels aliments, les composteres per a la fabricació d'adob natural o el cultiu de "jatropha" per a delimitar i protegir els cultius dels animals són elements clau als Farmers' Club.**

Guinea Bissau, Malawi, Moçambic, Sud-àfrica, Zàmbia, Zimbàbue i la Xina

Reciclatge tèxtil i canvi climàtic

El treball que Humana desenvolupa als països del Sud per ajudar a la població a adaptar-se i a mitigar les conseqüències del canvi climàtic es combina amb la tasca que fa al Nord en l'àmbit de la roba usada.

El reciclatge tèxtil contribueix a la **protecció del medi ambient** en **reduir** en part el volum de **residus** generats, donant una segona vida a una roba que d'una altra manera aniria a parar a l'abocador. La roba recollida cada any a cada **contenedor** d'Humana, si anés a parar a un abocador per a la seva incineració, generaria en ser cremada **10.000 kg de CO₂**.

Multiplicant aquesta quantitat pels **5.000 contenidors** que la

“Si la roba que anualment recull Humana anés a parar a l'abocador per a ser incinerada, s'emetrien 50.000.000 kg de CO₂ a l'atmosfera”

Fundació té en l'actualitat, anualment evitem l'emissió de **50.000.000 kg de CO₂**. Resulta clar que, gràcies al reciclatge de la roba, reduïm la nostra contribució a l'efecte hivernacle i, amb això, al canvi climàtic.

Amb un gest senzill, com és disposar una bossa de tèxtil que ja no volem en un contenidor, aconseguim, a més, alimentar el **cercle virtuós** de la **roba usada**, que ens permet aconseguir els recursos necessaris per als programes de cooperació. En aquests projectes és fonamental treballar al costat de la població local en l'adaptació i mitigació dels efectes de les variacions del clima, i en la millora de les seves condicions de vida.

Humana Day: dates i activitats

El lliurament dels **IV Premis Humana de Reciclatge Tèxtil** i una **Exposició sobre Cooperació al Desenvolupament** són els pilars de l'Humana Day 2013. Aquesta exposició està formada per alguns dels elements que s'utilitzen als projectes del Sud: pous, plaques i llanternes solars o premses de “jatropha” representen tecnologies de baix cost que fan més fàcil la vida de milers de persones.

La **xarxa de Botigues Second Hand** també hi juga un paper essencial: hi passen diàriament milers de persones i això suposa una oportunitat estupenda per a explicar-les com treballem davant dels desafiaments del canvi climàtic.

Humana Day 26.09 Barcelona Hotel Meliá Barcelona 18:30 h.

Botigues HUMANA a Catalunya

* Provença, 500	* Av. Meridiana, 314
* Provença, 167	* Carrer de L'Hospital, 91
* Viladomat, 51	* Astúries, 41
* Travessera de Gràcia, 80	* Creu Coberta, 110
* Av. Paral·lel, 85	* Santa Eulàlia, 11
* Ronda Universitat, 19	(L'Hospitalet de Llobregat)
* Roger de Llúria, 9	

HUMANA

Fundación Pueblo para Pueblo és una fundació inscrita al registre de Fundacions Assistencials del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat amb el número 08-0347. Membre i cofundador de Federación Humana People to People

SEU CENTRAL
Pol. Ind. L'Ametlla Park
C/ Aiguafreda 12
08480 L'Ametlla del Vallès (Barcelona)
Tel: (+34) 93 840 21 82

